

มนุษย์ V.S. แมลง

เมื่อดีดีที่ถูกพบใหม่ๆ ผู้เชี่ยวชาญด้านแมลงท่านหนึ่งกล่าวว่กัฏวิทยา (วิชาที่ว่าด้วยแมลง) กำลังใกล้จะถึงวาระสุดท้ายเพราะดีดีที่จะฆ่าแมลงทั้งหลายทุกชนิดจนสิ้นโลก

จากวันนั้นจนกระทั่งวันนี้ เรายังคงมีแมลงอยู่เต็มโลก ในประเทศต่างๆ ทั้งหลายที่กำลังพัฒนา โรคภัยที่เกิดจากแมลงกำลังแพร่ระบาดไปทั่ว ในแอฟริกาในแต่ละปีจะมีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ขวบ จำนวนล้านคนที่เสียชีวิตด้วยโรคมาลาเรีย ซึ่งมียุง Anopheles เป็นพาหนะนำ ในประเทศแถบร้อน ยุงและแมลงทำให้คนเป็นโรคเท้าช้างจำนวนร่วม 400 ล้านคน

ในการประชุมประจำปีครั้งที่ 100 ของสมาคมกีฏวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกา เมื่อปลายปี 2538 ได้มีหัวข้อหนึ่งในการประชุมคือ แมลงกับการเป็นเจ้าโลก และมนุษย์กับการเป็นผู้ขออาศัย

แมลงได้ถือกำเนิดบนโลกมานานร่วม 400 ล้านปีแล้ว และเป็นสัตว์บกแรกๆ ของโลก และเมื่อประมาณ 1 ล้านปีมานี้เอง พระเจ้าก็ได้ส่งให้มนุษย์มาจุติบนโลกบ้าง

ปัจจุบันโลกมีแมลงประมาณหนึ่ง ล้าน ล้าน ล้าน ตัวทำให้มีน้ำหนักรวมกันเท่าๆ กับน้ำหนักของมนุษย์ทั้งโลกและขณะนี้นักชีววิทยารู้จักแมลงประมาณ 750,000 ชนิด แต่จริงๆ แล้วแมลงมีมากมายหลายชนิดกว่านี้หลายต่อหลายเท่า แมลงจึงนับเป็นสัตว์ที่มีจำนวนชนิดมากที่สุด มากกว่าพืช กว่าสัตว์อื่นๆ และจุลินทรีย์รวมกันทั้งหมด

มนุษย์พึ่งพาอาศัยแมลงในการดำรงชีพมาก แต่แมลงไม่จำเป็นต้องอาศัยมนุษย์ในการดำรงชีวิตเลย สมมติว่าโลกนี้ ไม่มีมนุษย์ในทันทีทันใด เราจะพบว่าแมลงแม้แต่ชีวิตเดียวก็ไม่กระทบกระเทือน และภายในเวลาเพียง 200-300 ปีโลกจะย้อนกลับสู่สภาพอุดมสมบูรณ์ดังในอดีต เมื่อ 10,000 ปีมาแล้ว แต่หากแมลงหมดสิ้นไปจากโลก ระบบนิเวศทั้งหลายทั้งปวงที่แวดล้อมและเวดไม่ล้อมจะอลวนสับสนทันที ต้นไม้ดอกที่เคย มีแมลงช่วยในการผสมเกสร ก็จะมีแต่ลมๆ แล้งๆ ช่วยผสมพันธุ์แต่เพียงอย่างเดียว มันจะค่อยๆ ล้มตาย

และสูญพันธุ์ไป สัตว์อื่นๆ เช่นนกเมื่อไม่มีพืช ไม่มีแมลงเป็นอาหารก็จะล้มตายไป ดินดำที่เคยร่วนซุยเพราะมีแมลงช่วยพรวน ก็จะกลายเป็นดินแข็งที่ใช้เพาะปลูกอะไรไม่ได้ ชีวิตมนุษย์ก็จะเป็นชีวิตอีกต่อไป

ในความคิดเห็นของคนทั่วไป แมลงเป็นสัตว์ที่น่าเกลียด น่ากลัว และน่ารำคาญ เราตบยุง ตีแมลงวัน และฆ่าแมลงสาบ แต่ถึงแม้เราจะกระทำมากและบ่อยครั้งสักเพียงใดก็ตาม ปริมาณการตายของแมลงเหล่านี้ก็นับว่ายังน้อยนิด จนไม่กระทบเทือนระบบแวดล้อมแต่อย่างใด

ในยุคสมัยดึกดำบรรพ์แมลงกับพืชเคยมีชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข พอมีมนุษย์มาเกิดร่วมโลก สมดุลงต่างๆ ในธรรมชาติก็ถูกรบกวน ตราบเท่าทุกวันนี้มนุษย์ยังไม่มีความรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตอื่นๆ การไม่รู้จักรักและไม่เข้าใจชีวิตในรูปแบบอื่นๆ ทำให้เกิดปัญหาในการครองชีวิตร่วมกันและทุกๆ วันมนุษย์จะทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของแมลง แมลงจึงกำลังถูกทำลายให้สูญพันธุ์ นับเป็นเรื่องที่เป็นไปได้มากกว่าว่าแมลงเหล่านี้บางชนิดมีประโยชน์คือ สามารถใช้ในการรักษาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่ทันที่เรารู้จัก มันก็สูญพันธุ์ไปแล้ว

สงครามและสันติภาพ ระหว่างมนุษย์กับแมลงจะต้องดำเนินต่อไปอีกนานแสนนาน เมื่อโลกถึงวาระแตกดับ และมนุษย์คนสุดท้ายได้ล้มตายจากโลกนี้ไปแล้ว สิ่งมีชีวิตที่จะสืบทอดมรดกโลกต่อไป คือแมลงครับ